

รายละเอียดในการตรวจสอบลักษณะของพันธุ์พืชที่ขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่
ตามชนิดพืชที่ได้ประกาศให้เป็นพันธุ์พืชใหม่ที่จะได้รับการคุ้มครอง
ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ชนิดพืช

บอนสี

(*Caladium bicolor* Vent.)

1. การตรวจสอบข้อมูลขั้นพื้นฐาน การปลูกเพื่อตรวจสอบและการคัดเลือกพันธุ์ที่จะใช้ปลูกเปรียบเทียบ

1.1 การตรวจสอบข้อมูลขั้นพื้นฐาน

โดยใช้ลักษณะที่ระบุไว้ในแบบบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ที่จะตรวจสอบมาจำแนกความแตกต่างของพันธุ์บอนสีที่ยื่นขอจดทะเบียนโดยเปรียบเทียบกับข้อมูลของพันธุ์ที่มีอยู่ในฐานข้อมูลเพื่อหาพันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน นำมาปลูกเปรียบเทียบในแปลงทดสอบ

1.2 การปลูกเพื่อตรวจสอบ

1.2.1 การวางแผนการปลูก ให้ปลูกพันธุ์ที่ขอขึ้นทะเบียนและพันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียง ในบริเวณที่เดียวกัน รวมทั้งให้มีวิธีการปลูก และการจัดการในสภาพเดียวกัน โดยปลูกกระถางละ 1 ต้น จำนวน 20 กระถาง/พันธุ์ หรือตามที่คณะทำงานตรวจสอบภาคสนามกำหนด

1.2.2 ฤดูปลูก ทำการปลูกทดสอบอย่างน้อย 1 รอบของการตรวจสอบ (อย่างน้อย 4 เดือน) แต่ถ้าความแตกต่าง ความสม่ำเสมอ หรือ/และความคงตัว ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจนต้องเพิ่มการทดสอบอีก 1 รอบของการตรวจสอบ

1.2.3 สถานที่ปลูก ควรทำการปลูกทดสอบใน 1 สถานที่ โดยให้กำหนดตามความเหมาะสมเพื่อให้ต้นพันธุ์เจริญเติบโตได้ตามปกติและเป็นไปตามประกาศกรมวิชาการเกษตรหากในสถานที่ปลูกดังกล่าวต้นพันธุ์ไม่สามารถแสดงลักษณะเด่นที่สำคัญได้ อาจต้องเพิ่มจำนวนสถานที่สำหรับการใช้ในการปลูกทดสอบ

1.2.4 การตรวจสอบเพิ่มเติม ถ้ามีการตรวจสอบเพิ่มเติม ต้องกำหนดรายละเอียดเป็นเฉพาะกรณีตามความจำเป็น โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะทำงานตรวจสอบภาคสนาม

1.3 การคัดเลือกพันธุ์ที่จะใช้ปลูกเปรียบเทียบ ให้คัดเลือกพันธุ์ทั่วไปที่มีลักษณะใกล้เคียงกับพันธุ์ที่ขอจดทะเบียนมากที่สุดเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ โดยพิจารณาจากลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) ลักษณะของต้น
- 2) รูปทรงใบ
- 3) สีใบ
- 4) ขนาดใบ
- 5) สีผิวผล
- 6) อื่น ๆ

2. การเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบความแตกต่าง ความสม่ำเสมอ และความคงตัวในลักษณะประจำพันธุ์ และการประเมินผล
 - 2.1 การเก็บข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ ต้องเก็บข้อมูลตามแบบบันทึก ลักษณะประจำพันธุ์ที่จะตรวจสอบ (ในข้อ 4.2)
 - 2.2 การบันทึกข้อมูลทุกลักษณะจะต้องบันทึกหลังย้ายปลูกบอนลี 4-6 เดือน และมีลักษณะตรงตามพันธุ์อย่างน้อย 20 ต้น/พันธุ์
 - 2.3 การประเมินความแตกต่างระหว่างพันธุ์ จะต้องมิลักษณะทางคุณภาพที่สามารถแยกความแตกต่างได้อย่างชัดเจน ในกรณีของลักษณะทางปริมาณความแตกต่างต้องอยู่บนพื้นฐานทางสถิติที่มีโอกาสความเป็นไปได้ที่ 95 เปอร์เซนต์
 - 2.4 การประเมินความสม่ำเสมอและคงตัว (uniformity and stability) จะต้องมิลักษณะอื่นปน (off type) ไม่เกิน 10 เปอร์เซนต์ของจำนวนตัวอย่างต้น
 - 2.5 การประเมินความแตกต่างทางคุณภาพที่ใช้ประสาทสัมผัสในการตรวจสอบ (panels test) การเก็บบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพที่ต้องประเมินด้วยประสาทสัมผัส เช่น สี ต้องใช้มาตรฐานเกณฑ์ตัดสินจากตารางเปรียบเทียบสี
 - 2.6 กรณีใช้ความต้านทานของพืชเป็นลักษณะที่บ่งบอกความแตกต่าง ความคงตัวของพันธุ์พืช การทดสอบจะต้องบันทึกในสภาพแวดล้อมที่สามารถควบคุมการทำให้เกิดโรคได้อย่างเฉพาะเจาะจงกับชนิดของสายพันธุ์ เชื้อสาเหตุของโรคนั้นๆได้
 - 2.7 การปลูกทดสอบ ทำได้ทั้งในสภาพโรงเรือน และในแปลงปลูก

3. การประมาณค่าใช้จ่ายและวิธีการชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบลักษณะของพันธุ์บอนสีที่ขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่

3.1 ประมาณการค่าใช้จ่าย การจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์บอนสี

รายการ	จำนวนเงิน (บาท) ปลุกทดสอบในสถานที่ของ	
	กรมวิชาการเกษตร	ผู้ขอจดทะเบียน
1. ค่าจ้างเหมาปลูก	500	-
2. ค่าจ้างเหมา ดูแลรักษา บันทึกข้อมูล (1 คน x 6 เดือน x 5,000 บาท)	30,000	-
3. ค่าตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบภาคสนาม 2 คน จำนวน 2 ครั้งๆ ละ 1 วัน ดังนี้		
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (210 บาท x 2 คน x 1 วัน x 2 ครั้ง)	840	840
- ค่ายานพาหนะ (1,000 บาท x 2 คน x 2 เที่ยว)	4,000	4,000
ในกรณีที่ต้องพักค้างคืนให้เพิ่มค่าที่พัก (800 บาท /คน / คืน)		
4. ค่าวัสดุ		
- ตู้บอนสี ขนาด 1.2 ม. x 3 ม. จำนวน 3 ตู้	9,000	
- สารกำจัดวัชพืช โรคพืช แมลงศัตรูพืช	1,000	-
- วัสดุการเกษตร	2,500	-
- วัสดุสำนักงาน	1,000	-
รวมค่าใช้จ่ายตลอดการปลูกทดสอบ	48,840	4,840

หมายเหตุ ทั้งนี้รายละเอียดค่าใช้จ่ายอาจเปลี่ยนแปลงได้โดยให้เป็นไปตามรายจ่ายจริง

ตรวจสอบ 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะต้นกล้าในระยะปลูกถึงแปลงปลูก
2. ระยะที่ 4-6 เดือน

3.2 วิธีการชำระค่าใช้จ่าย ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ชำระค่าใช้จ่าย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตรวจสอบภาคสนามกำหนด

4. แบบบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ที่จะตรวจสอบ โดยอธิบายลักษณะและสัญลักษณ์ที่ใช้บันทึก

4.1 ลักษณะและสัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกลักษณะประจำพันธุ์ที่จะตรวจสอบ

4.1.1 ลักษณะที่ใช้ในการประเมิน เพื่อตรวจสอบความแตกต่าง ความสม่ำเสมอและความคงตัวของพันธุ์ ลักษณะและคำบรรยายลักษณะที่ใช้ในการประเมิน ให้ดูจากแบบบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ที่จะตรวจสอบ (ข้อ 4.2)

4.1.2 หมายเลขที่ใช้แทนลักษณะ หมายเลขใช้สำหรับป้อนข้อมูลอยู่ตรงข้ามกับคำบรรยายลักษณะ

4.1.3 เครื่องหมาย

(*) หมายถึง เป็นลักษณะที่ต้องใช้กับทุกสายพันธุ์หรือพันธุ์ในทุกช่วงระยะการเจริญเติบโตและ ต้องระบุในลักษณะประจำสายพันธุ์หรือพันธุ์ ยกเว้นว่าไม่สามารถจะดำเนินการได้

(+) หมายถึง ภาพแสดงลักษณะบางลักษณะในแบบบันทึก (เอกสารแนบท้ายข้อ 4.3)

4.1.4 ค่าทางปริมาณที่เป็นทศนิยม

หากมีค่าน้อยกว่า 0.5 ให้ตัดทิ้ง

หากมีค่ามากกว่า 0.5 ให้ปัดขึ้น

หากมีค่าเท่ากับ 0.5 ให้ปัดขึ้นเมื่อเลขหน้าจุดทศนิยมเป็นเลขคี่

4.2 แบบบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ที่จะตรวจสอบ (บอนลี)

(ดูรายละเอียดแนบท้าย)

4.3 อธิบายลักษณะบางลักษณะในแบบบันทึก (บอนลี)

(ดูรายละเอียดแนบท้าย)

4.2 แบบบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ที่จะตรวจสอบ (บอนสี)

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
ต้น (Plant)		
(*) 1. ทรงของต้น (Pseudo stem form)		
() ลักษณะเป็นพุ่มกลม		1
() ลักษณะเป็นช่อฉัตร		2
() ลักษณะเอียงเฉ		3
2. การแตกกอ (Suckering)		
() ไม่แตกกอ (absent)		1
() น้อย (few) (1-4 หน่อ)		3
() มาก (many) มากกว่า 4 หน่อ		5
3. ความสูงของทรงพุ่ม		
() แคระ (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 นิ้ว)		1
() เล็ก (small) (2-3 นิ้ว)		3
() ปานกลาง (medium) (3-8 นิ้ว)		5
() ใหญ่ (large) (มากกว่า 8 นิ้ว)		7
4. เส้นผ่าศูนย์กลางของทรงพุ่ม		
ระบุ เซนติเมตร		
ใบ (Leaf)		
เงื่อนไข : วัดจากใบที่ 2 หรือ 3 ก่อนใบที่เกิดล่าสุด		
5. ความยาวของก้านใบ (Length of petiole)		
ระบุ เซนติเมตร		
(*) 6. สีของก้านใบ (Color of petiole)		
() ขาว (white)		1
() เขียวอ่อน (light green)		2
() เขียว (green)		3
() เขียวเข้ม (dark green)		4
() ชมพู (pink)		5
() แดง (red)		6
() น้ำตาล (brown)		7
() ดำ (black)		8

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() อื่น ๆ ระบุ		9
(*) 7. การปรากฏของแถบด้านหน้าของก้านใบ (สะพานหน้า) (+) หน้า (Present of front strip petiole) () ไม่ปรากฏ (absent) () ปรากฏ (present)		1 9
(*) 8. สีของแถบด้านหน้าของก้านใบ (สะพานหน้า) (Color of front strip petiole) () แดง (red) () น้ำตาล (brown) () ดำ (black) () อื่น ๆ ระบุ		1 2 3 4
(*) 9. การปรากฏของแถบด้านหลังของก้านใบ (สะพานหลัง) (+) หลัง (Present of behind strip petiole) () ไม่ปรากฏ (absent) () ปรากฏ (present)		1 9
10. สีของแถบด้านหลังของก้านใบ (สะพานหลัง) (Color of behind strip petiole) () แดง (red) () น้ำตาล (brown) () ดำ (black) () อื่น ๆ ระบุ		1 2 3 4
(*) 11. การปรากฏของเส้นข้างก้านใบหรือสาแหรก (Present of long lateral line petiole) (+) (Present of long lateral line petiole) () ไม่ปรากฏ (absent) () ปรากฏ (present)		1 9
(*) 12. สีของเส้นข้างก้านใบหรือสาแหรก (Color of long lateral line petiole) () ขาว (white) () ชมพู (pink) () แดง (red) () น้ำตาล (brown)		1 2 3 4

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() ดำ (black)		5
() อื่น ๆ ระบุ		6
(*) 13. การปรากฏของเส้นก้านใบหรือเส้น (+) lateral line petiole) () ไม่ปรากฏ (absent) () ปรากฏ (present)		1 9
(*) 14. สีของเส้นก้านใบหรือเส้น petiole) () เขียว (green) () แดง (red) () น้ำตาล (brown) () ดำ (black) () อื่น ๆ ระบุ		1 2 3 4 5
(*) 15. การปรากฏของแขนง (+) () ไม่ปรากฏ (absent) () ปรากฏ (present)		1 9
(*) 16. รูปร่างของแขนง (+) () แบน (flat) () แฉก (serrated)		1 2
17. สีของแขนง (Color of appendage-petiole) () เขียวอ่อน (light green) () เขียว (green) () เขียวเข้ม (dark green) () แดง (red) () อื่น ๆ ระบุ		1 2 3 4 5
18. การทำมุมของแผ่นใบกับก้านใบ (Angle of blade to petiole) () แหลม (acute) () ทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right angle) () ป้าน (obtuse)		1 2 3

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
19. ขนาดของใบ (Leaf size) เงื่อนไข : เก็บข้อมูลเฉลี่ย 20 ใบ/20 ต้น สัดส่วนของขนาดใบ 19.1 ความยาว (length) ระบุ เซนติเมตร 19.2 ความกว้าง (width) ระบุ เซนติเมตร 19.3 อัตราส่วนระหว่างความยาว/ความกว้าง (Ratio : length/width) ระบุ เซนติเมตร		
(*) 20. รูปร่างของแผ่นใบ (Shape of leaf blade) (+) () ใบไทย (fancy-leaved) 1 () ใบกลม (round or ovate leaved) 2 () ใบกาบ (appendage-petiole leaved) 3 () ใบยาว (lance-leaved) 4 () ใบไผ่ (strap-leaved) 5 () อื่น ๆ ระบุ 6		
(*) 21. ลักษณะของแผ่นใบ (Leaf blade) (+) () เรียบ (entire) 1 () เป็นคลื่น (undulate) 2 () ย่น (rogoose) 3 () ม้วน (circinate) 4 () อื่น ๆ ระบุ 5		
(*) 22. สีของแผ่นใบ (Color of leaf blade) () ขาว (white) 1 () เขียวอ่อน (light green) 2 () เขียว (green) 3 () เขียวเข้ม (dark green) 4 () เหลือง (yellow) 5 () ส้ม (orange) 6 () ชมพู (pink) 7 () แดง (red) 8 () ม่วง (violet) 9 () น้ำตาล (brown) 10		

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() ดำ (black)		11
() อื่น ๆ ระบุ		12
(*) 23. ประเภทของสีใบ		
() สีพื้น		1
() กัดสี		2
(*) 24. รูปร่างปลายใบ (Leaf apex)		
(+) () แหลมแคบ (narrow acute)		1
() แหลม (acute)		2
() แหลมกว้าง (broad acute)		3
() เรียวแหลมแคบ (narrow acuminate)		4
() เรียวแหลม (acuminate)		5
() เรียวแหลมกว้าง (broad acuminate)		6
() มน (obtuse)		7
() เว้า (lobed)		8
() ใบแฉก (forked)		9
() อื่น ๆ ระบุ		10
25. การปรากฏของจุด (เม็ด) บนแผ่นใบ		
() ไม่ปรากฏ (absent)		1
() ปรากฏ (present)		9
(*) 26. ตำแหน่งที่ปรากฏของจุด (เม็ด) บนแผ่นใบ		
() ทั่วทั้งใบ		1
() โคนใบ		2
() กลางใบ		3
() ปลายใบ		4
27. รูปแบบของจุด (เม็ด) บนแผ่นใบ (Spotted pattern)		
() ขนาดเล็กและถี่ (small and frequent)		1
() ขนาดเล็กและห่าง (small and distant)		2
() ขนาดใหญ่และถี่ (large and frequent)		3
() ขนาดใหญ่และห่าง (large and distant)		4
28. จำนวนสีของจุดบนใบ (Number of color of spotted)		
() 1 สี (single color)		1

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() 2 สี (bicolor)		2
() 3 สี (multicolor)		3
() อื่น ๆ ระบุ		4
(*) 29. สีหลักของจุด (เม็ด) บนแผ่นใบ (Main color of spotted)		
() ขาว (white)		1
() เขียวอ่อน (light green)		2
() เขียว (green)		3
() เขียวเข้ม (dark green)		4
() ส้ม (orange)		5
() ชมพู (pink)		6
() แดง (red)		7
() น้ำตาล (brown)		8
() ดำ (black)		9
() อื่น ๆ ระบุ.....		10
(*) 30. สีรองของจุด (เม็ด) บนแผ่นใบ (Secondary color of spotted)		
() ขาว (white)		1
() เขียวอ่อน (light green)		2
() เขียว (green)		3
() เขียวเข้ม (dark green)		4
() ส้ม (orange)		5
() ชมพู (pink)		6
() แดง (red)		7
() น้ำตาล (brown)		8
() ดำ (black)		9
() อื่น ๆ ระบุ.....		10
(*) 31. สีที่สามของจุด (เม็ด) บนใบ (Tertiary color of spotted)		
() ขาว (white)		1
() เขียวอ่อน (light green)		2
() เขียว (green)		3
() เขียวเข้ม (dark green)		4

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() ส้ม (orange)		5
() ชมพู (pink)		6
() แดง (red)		7
() น้ำตาล (brown)		8
() ดำ (black)		9
() อื่น ๆ ระบุ.....		10
(*) 32. การปรากฏของป้าย (Present of leaf band)		
(+) () ไม่ปรากฏ (absent)		1
() ปรากฏ (present)		9
33. จำนวนสีของป้ายบนใบ (Number of color of leaf band)		
() 1 สี (single color)		1
() 2 สี (bicolor)		2
() 3 สี (multicolor)		3
() อื่น ๆ ระบุ		4
(*) 34. สีหลักของป้าย (Main color of leaf band)		
() ขาว (white)		1
() เขียวอ่อน (light green)		2
() เขียว (green)		3
() เขียวเข้ม (dark green)		4
() เหลือง (yellow)		5
() ชมพู (pink)		6
() แดง (red)		7
() อื่น ๆ ระบุ.....		8
(*) 35. สีรองของป้าย (Secondary color of leaf band)		
() ขาว (white)		1
() เขียวอ่อน (light green)		2
() เขียว (green)		3
() เขียวเข้ม (dark green)		4
() เหลือง (yellow)		5
() ชมพู (pink)		6
() แดง (red)		7

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() อื่น ๆ ระบุ.....		8
(*) 36. สีที่สามของป้าย (Tertiary color of leaf band) () ขาว (white) () เขียวอ่อน (light green) () เขียว (green) () เขียวเข้ม (dark green) () เหลือง (yellow) () ชมพู (pink) () แดง (red) () อื่น ๆ ระบุ.....		1 2 3 4 5 6 7 8
(*) 37. สีของจุดที่เส้นกลางใบมาจรดกัน (สะดือ) (Color point of main vein merged) () ขาว (white) () เขียวอ่อน (light green) () เขียว (green) () เขียวเข้ม (dark green) () แดง (red) () น้ำตาล (brown) () ดำ (black) () อื่น ๆ ระบุ.....		1 2 3 4 5 6 7 8
(*) 38. ลักษณะของหูใบ (Relative position of basal lobes) (+) () ไม่มีหูใบ (none) () อิสระ (free) () โค้งเข้าหากันแต่ไม่สัมผัสกัน (incurved but not touching) () สัมผัสกัน (touching) () ซ้อนทับกัน (overlapping) () หูพนม (adpressed) () อื่น ๆ ระบุ.....		1 2 3 4 5 6 7
(*) 39. ลักษณะคอกหูใบ (+) () เรียบ (entire)		1

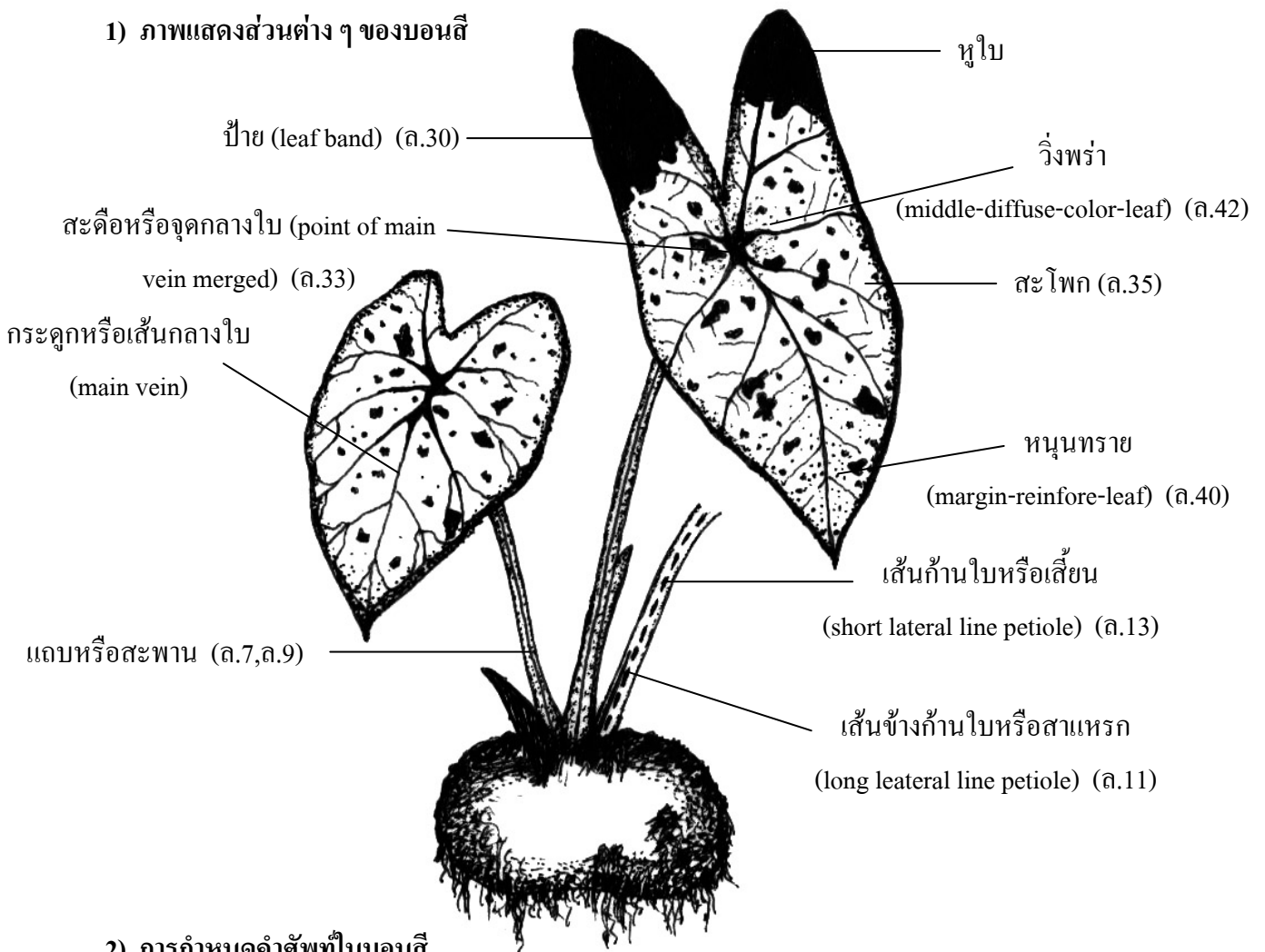
ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() เป็นคลื่น (undulate)		2
() ยกขึ้น (raise)		3
() อื่น ๆ ระบุ		4
(*) 40. ความกว้างของสะโพก		
(+) () แคบ (narrow)		3
() ปานกลาง (medium)		5
() กว้าง (broad)		7
(*) 41. ลักษณะของขอบใบ (Leaf margin or rim)		
(+) () เรียบ (entire)		1
() เป็นคลื่น (undulate)		2
() ยกขึ้น (raise)		3
() อื่น ๆ ระบุ.....		4
42. สีของขอบใบ (Color of leaf margin)		
() เขียวอ่อน (light green)		1
() เขียว (green)		2
() เขียวเข้ม (dark brown)		3
() แดง (red)		4
() ม่วง (violet)		5
() น้ำตาล (brown)		6
() อื่นๆ ระบุ		7
(*) 43. ลักษณะของเส้นกลางใบ (กระดูก) (Main vein level compared with blade)		
() เป็นร่อง (depress)		1
() เสมอ (level)		2
() โน้น (convex)		3
(*) 44. สีของเส้นกลางใบและเส้นใบ (Color of main vein and lateral vein)		
() ขาว (white)		1
() เหลือง (yellow)		2
() เขียวอ่อน (light green)		3
() เขียว (green)		4

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() เขียวเข้ม (dark green)		5
() ชมพู (pink)		6
() แดง (red)		7
() ม่วง (violet)		8
() น้ำตาล (brown)		9
() ดำ (black)		10
() อื่น ๆ ระบุ		11
(*) 45. การปรากฏของขนนทราย (Present of margin-reinfore-leaved)		
() ไม่ปรากฏ (absent)		1
() ปรากฏ (present)		9
(*) 46. สีของขนนทราย (Color of margin-reinfore-leaved)		
() ขาว (white)		1
() เหลือง (yellow)		2
() เขียวอ่อน (light green)		3
() เขียว (green)		4
() เขียวเข้ม (dark green)		5
() ชมพู (pink)		6
() แดง (red)		7
() ม่วง (violet)		8
() น้ำตาล (brown)		9
() ดำ (black)		10
() อื่น ๆ ระบุ		11
(*) 47. การปรากฏของวิ้งพรว้า (Middle-diffuse-color-leaved)		
() ไม่ปรากฏ (absent)		1
() ปรากฏ (present)		9
(*) 48. สีของวิ้งพรว้า (Color of middle-diffuse-color-leaved)		
() ขาว (white)		1
() เหลือง (yellow)		2
() เขียวอ่อน (light green)		3
() เขียว (green)		4

ลักษณะ (Characteristics)	ตัวอย่างพันธุ์ (Example varieties)	ตัวเลข (Note)
() เขียวเข้ม (dark green)		5
() ชมพู (pink)		6
() แดง (red)		7
() ม่วง (violet)		8
() น้ำตาล (brown)		9
() ดำ (black)		10
() อื่น ๆ ระบุ		11
(*) 49. การปรากฏของหูใต้ใบ		
() ไม่ปรากฏ (absent)		1
() ปรากฏ (present)		9

4.3 อธิบายลักษณะบางลักษณะในแบบบันทึก (บอนสี)

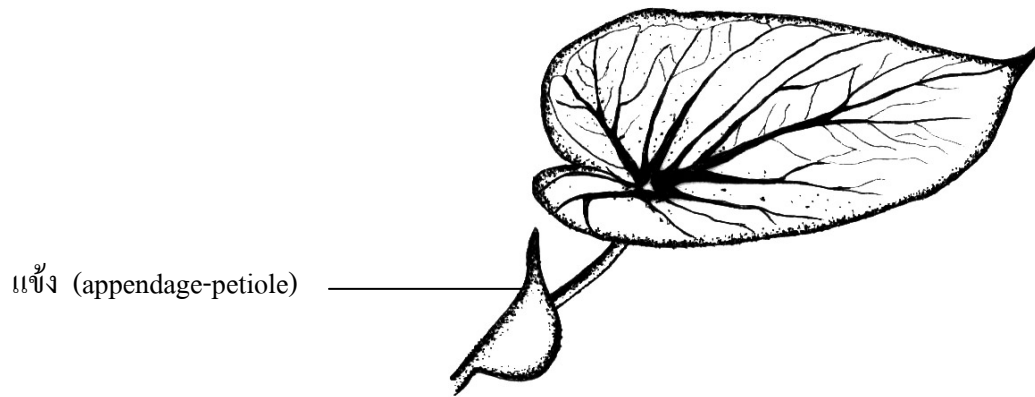
1) ภาพแสดงส่วนต่างๆ ของบอนสี

2) การกำหนดคำศัพท์ในบอนสี

- สะเก็ด หรือจุดที่เส้นกลางใบจรดกัน (point of main vein merged) คือ จุดที่เส้นใบจรดกันและต่อกับก้านใบ
- กระดูก หรือ เส้นกลางใบ (main vein) คือ แกนของใบเป็นโครงที่แยกต่อกันจากก้านใบจนถึงปลายใบ
- หนูนทราย (margin-reinforce-leaved) คือ จุดเล็ก ๆ คล้ายเม็ดทรายมองเห็นกลาง ๆ คล้ายสีเหลือง อยู่ใต้สีแท้ของใบ
- วุ้นพรว้า (middle-diffuse-color-leaved) คือ สีที่มองเห็นแตกต่างไปจากสีพื้นของใบที่บริเวณกระดูก
- ป้าย (leaf band) คือ แถบสีที่พาดทับบางส่วนของพื้นใบ
- สะพาน คือ เส้นขีดที่ยาวตลอดแนวก้านใบ (petiole) ขึ้นไปจรดคอกใบ ถ้าอยู่ด้านหน้าเรียก สะพานหน้า อยู่ด้านหลังเรียกสะพานหลัง
- สาแหรก หรือเส้นข้างก้านใบ (long lateral line petiole) คือ เส้นยาวที่อยู่ระหว่างสะพานหน้า และสะพานหลัง มีสีต่างจากก้านใบ (petiole) ซึ่งมีความยาวไม่ต่ำกว่า $\frac{1}{2}$ ของสูงของก้านใบ
- เส้นสั้นหรือเส้นก้านใบ (short lateral line petiole) คือ เส้นขีดสั้น ๆ ที่ปรากฏบนก้านใบ
- สะโปก คือ ส่วนที่กว้างที่สุดของใบ หรือส่วนกลางใบที่ผายออกอยู่ชิดกับหูใบ

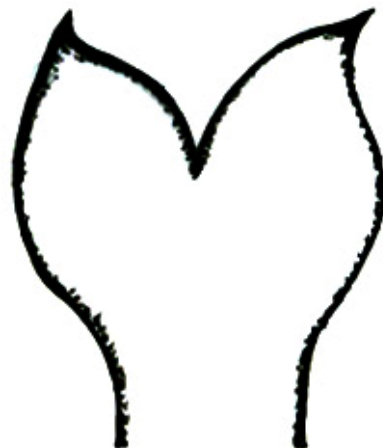
3) ลักษณะแฉ่ง (Appendage-petiole) (ถ.15)

4) รูปร่างของแฉ่ง (Shape of appendage-petiole) (ถ.16)

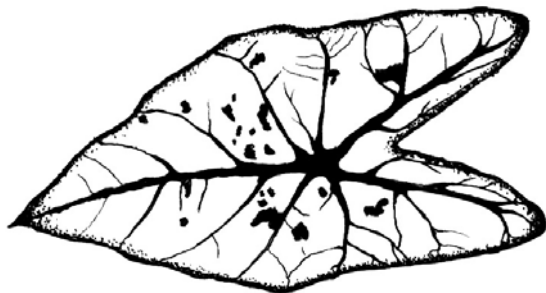

1
แผ่น
(flat)

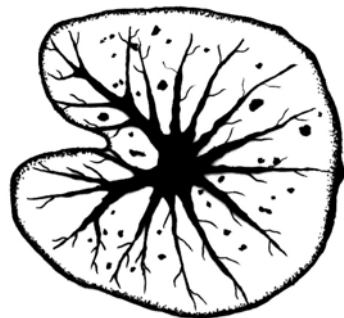

2
แฉก
(serrated)

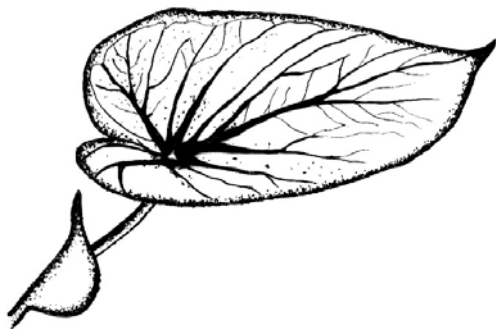
5) รูปร่างของแผ่นใบ (Shape of leaf blade) (ถ.20)

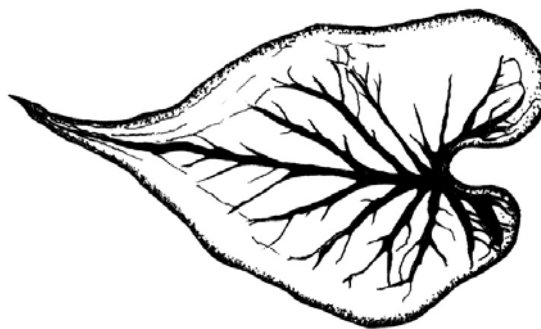
1
ใบไทย
(fancy-leaved)

2
ใบกลม
(round or ovate leaved)

3
ใบกาบ
(appendage-petiole leaved)

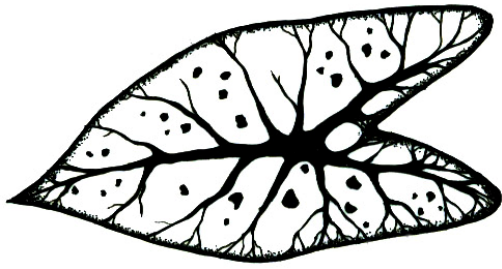

4
ใบยาว
(lance-leaved)

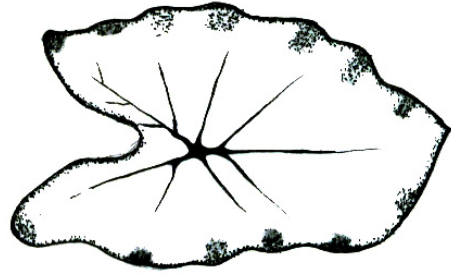

5
ใบไผ่
(strap-leaved)

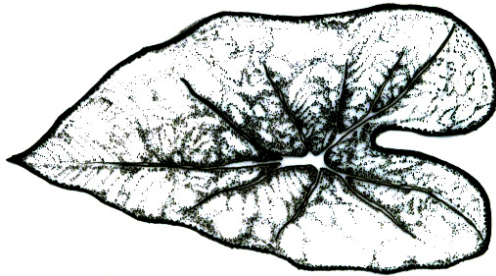
6) ลักษณะของแผ่นใบ (Leaf blade) (ถ.21)

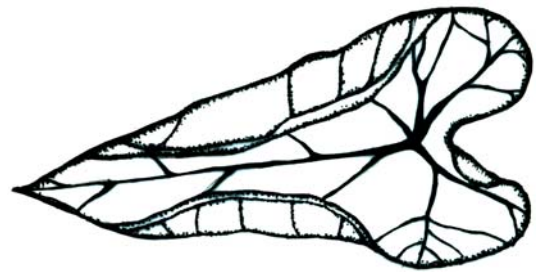
1
เรียบ
(entire)

2
เป็นคลื่น
(undulate)

3
ย่น
(rugose)

4
ม้วน
(circinate)

7) รูปร่างปลายใบ (Shape of tip of leaf blade) (ถ.24)

1
แหลมแคบ
(narrow acute)

2
แหลม
(acute)

3
แหลมกว้าง
(broad acute)

4
เรียวแหลมแคบ
(narrow acuminate)

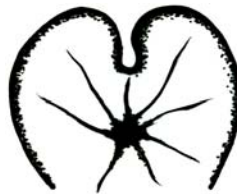
5
เรียวแหลม
(acuminate)

6
เรียวแหลมกว้าง
(broad acuminate)

7
มน
(obtuse)

8
เว้า
(lobed)

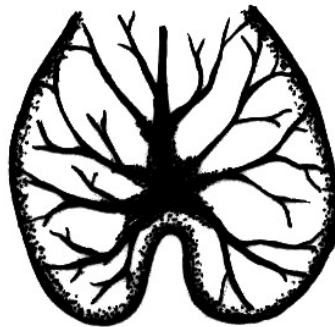

9
เป็นแฉก
(forked)

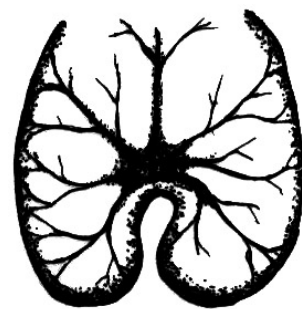
9) ลักษณะของหูใบ (Relative position of basal lobes) (ถ.38)

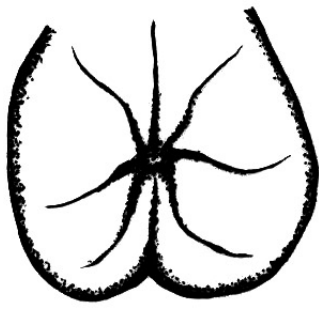
1
ไม่มีหูใบ
(none)

2
อิสระ
(free)

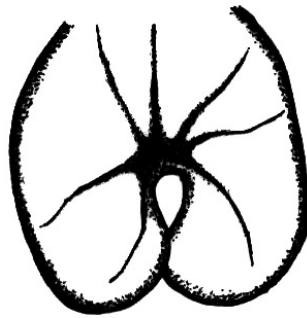

3
โค้งเข้าหากันแต่ไม่สัมผัสกัน
(incurved but not touching)

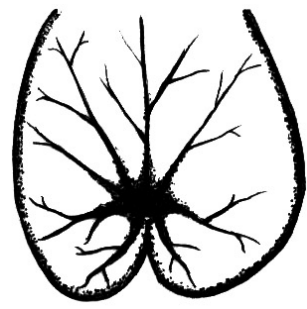
4

สัมผัสกัน
(touching)

5

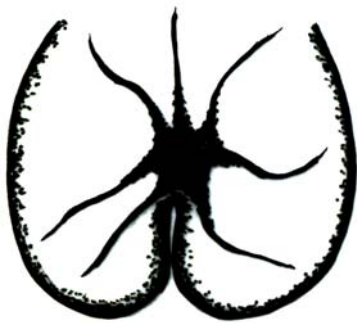
ซ้อนทับกัน
(overlapping)

6

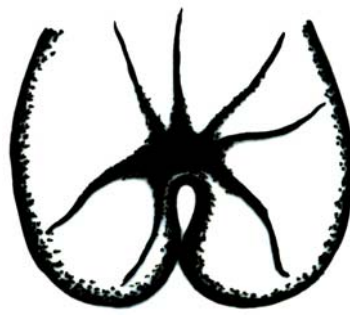
หูกพนม
(adpressed)

9) ลักษณะคอหุใบ (ล.39)

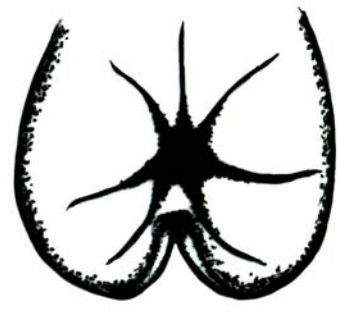
1

เรียบ
(entire)

2

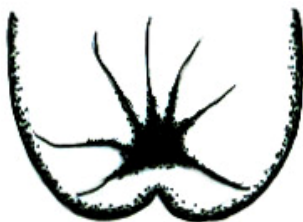
เป็นคลื่น
(undulate)

3

ยกขึ้น
(raise)

10) ความกว้างของสะโพก (ล.40)

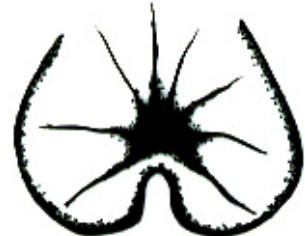
1

แคบ
(narrow)

2

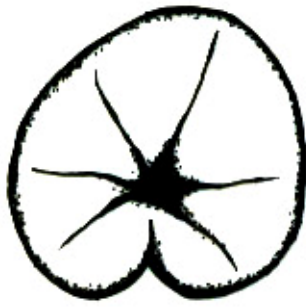
ปานกลาง
(medium)

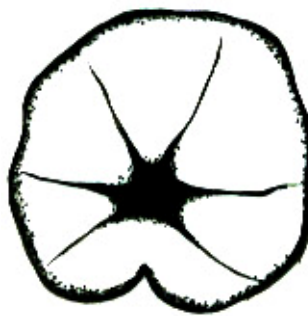
3

กว้าง
(broad)

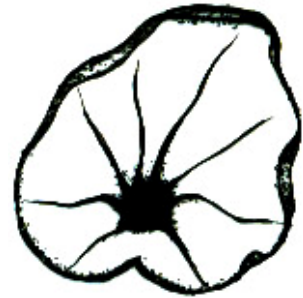
11) ลักษณะขอบใบ (Leaf margin or rim) (ถ.41)

1
เรียบ
(entire)

2
เป็นคลื่น
(undulate)

3
ยกขึ้น
(raise)